

O Berkovićima

Napisao vladix
nedjelja, 26 april 2009 03:20

[Berkovići se nalaze u južnom dijelu Republike Srpske tj. Bosne i Hercegovine.](#)

Sama opština je prije rata u Bosni i Hercegovini bila dio opštine Stolac. Središte opštine je naselje Berkovići. Nalazi se u Republici Srpskoj. Srpske izbjeglice iz Stoca čine većinu stanovništva. Po posljednjem službenom popisu stanovništva iz 1991. godine, naseljeno mjesto Berkovići imalo je 159 stanovnika, sljedećeg nacionalnog sastava:

- * Srbi - 155 (97,48%)
- * Bošnjaci - 4 (2,52%)

U opštini Berkovići, 1991. godine, bilo je 3.510 stanovnika, sljedećeg nacionalnog sastava:

ukupno: *3.510*

Naseljena mjesta

Berkovići, Bitunja, Brštanik, Dabrica, Hatelji, Ljubljenica, Ljuti Do, Meča, Predolje, Strupići, Suzina, Šćepan Krst, Trusina i Žegulja, te dijelovi naseljenih mjesta: Burmazi, Do, Hodovo, Hrgud i Poplat.

Istorija

Berkovići sa svojom okolinom obiluju nizom značajnih kulturno-istorijskih spomenika. Čitavo područje je arheološki slabo istraženo.

Na vrhu Straževica (1050m) koji se uzdiže iznad Dabarskog polja, jedna od tri sestre po imenu Straževica izgradila je sebi crkvu o kojoj se do danas ispredaju zagonetne priče. Prema narodnom predanju na tom mjestu danas se nalaze ostaci temelja u kojima je zatrpano zlato. U

O Berkovićima

Napisao vladix
nedjelja, 26 april 2009 03:20

---

mjestu Potkom nalaze se ostaci crkve sv. Ilije koji potiču iz 14. ili 15. vijeka. Ktitori ove crkve su bili plemićka porodica Pićevići. Crkva je porušena poslije dolaska Turaka od 1480-1490. g. Sačuvani su samo temeljni zidovi do 55 cm visine. I crkva sv. Trojice na Gorici predstavlja svojevrsan kulturno-istorijski spomenik. Postoje još crkve na Trusini i u Ljutom Dolu. Tu je i stari grad Koštun (od lat. Kostrum-logor), koji datira iz ranog srednjeg vijeka, čime se ubraja u naše najstarije gradove. Građen je najkasnije u 10. vijeku. Grad je imao 6 kula i okolo okomiti zid koji je još uočljiv. Ništa manje nisu interesantne nekropole stećaka kojih ima dosta na terenu opštine. Neke od većih se nalaze u Dabrici (Crkvine), Hateljima, Predolju, Potkomu, Ljubljanci, Dolu, Koritniku, Bračićima, Blacima, Ljutom Dolu, Suzini. Na ovim terenima nisu izostala ni spomen-obilježja iz NOB-e. U samom centru Berkovića nalazi se spomenik palim borcima i spomen-biste narodnih heroja Save Belovića i Danila Soldatića.

Najveći vrh Parič je strateški pogodan za prenos telekomunikacijskih signala. Na klimu Berkovića utiče blizina mora, reljef, izloženost cirkulacijama vazduha, geološki sastav, tako da se mješaju mediteranska i umjereno-kontinentalna klima gdje su zime blage, a ljetne žege ublažava stalno strujanje vazduha uslijed čega je vazduh kristalno čist. Za ove prostore su karakteristični vjetrovi bura u narodu "sjever" i jugo.

Geografija

U Potkomu se nalazi pećina Ratkovača. Pećina nije arheološki istražena sem jednog dijela od strane mještana. Ispitani dio (oko 2km) je isprepletan podzemnim hodnicima, dvoranama, pećinskim jezerima koji su bogato ukrašeni pećinskim nakitom. Postoje indicije da je pećina bila naseljena u prošlosti ili je služila kao sklonište.

Neposredno pored pećine se nalazi vodopad rijeke Opačice visine preko 150m s obimom da je tok Opačice periodičan, ni ljepota ovog vodopada nije stalna.

Iznad naselja Hatelji u strmim liticama se nalazi tzv. Sunička pećina dužine svega 300m.

Na samoj granici sa opštinom Stolac, u Dolu, iz lomljenog krečnjaka izvire rijeka Bregava. Nadmorska visina vrela iznosi 120 m.

Za vrijeme maksimalnog vodostaja bojenjem vode u ponorima Fatničkog polja utvrđena je veza sa izvorima Trebišnjice i Bregave. Pored vrela Bregave nalazi se put Bileća-Berkovići-Stolac, tako da se turistima pruža mogućnost da upoznaju prirodne ljepote ove rijeke.